

Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w 2019 roku

Dane w niniejszym opracowaniu są prezentowane zgodnie z kierunkiem kontroli inwestycji. Skutkuje to brakiem bezpośredniej porównywalności z danymi o inwestycjach bezpośrednich w bilansie płatniczym i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej prezentowanymi w podziale na aktywa i pasywa. Prezentowane dane nie zawierają stanów i transakcji krajowych podmiotów specjalnego przeznaczenia.

1. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą

Na koniec 2019 roku należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą wyniosły 96,5 mld zł. Składały się na nie należności z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych w wysokości 82,5 mld zł oraz z tytułu dłużnych instrumentów finansowych w kwocie 14,0 mld zł. Wzrost wartości polskich inwestycji bezpośrednich za granicą o 4,0 mld zł wynikał przede wszystkim ze spłaty zobowiązań przez polskich inwestorów bezpośrednich na rzecz swoich zagranicznych spółek córek¹.

Tabela 1. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą na koniec roku w latach 2015 – 2019 (w mln zł).

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Dłużne instrumenty finansowe	Ogółem
2015	108 624	-1 375	107 250
2016	104 538	11 956	116 494
2017	92 878	8 742	101 620
2018	83 253	9 304	92 557
2019	82 531	14 008	96 539

¹ Spłata zobowiązań w tej sytuacji jest w prezentacji polskich inwestycji bezpośrednich za granicą zmniejszeniem ujemnych należności z tego tytułu. Krajowe firmy za pośrednictwem swoich zagranicznych spółek „córek” zaciągały w poprzednich latach zobowiązania, które pomniejszały wartość inwestycji netto. Analogicznie dokonane w 2019 roku spłaty powiększyły wartość inwestycji.

Na koniec 2019 roku najwyższe stany należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą odnotowano wobec podmiotów specjalnego przeznaczenia w Luksemburgu i na Cyprze. Podmioty te są bezpośrednimi właścicielami inwestycji ulokowanych w innych krajach. Inwestycje bez pośrednictwa podmiotów specjalnego przeznaczenia obserwujemy m.in. w Czechach (11,4 mld zł) i w Niemczech (5,8 mld zł).

W danych widoczny jest także jeszcze inny sposób wykorzystania podmiotów specjalnego przeznaczenia, ulokowanych w Szwecji. Podmioty te były wykorzystywane przez krajowych inwestorów do pozyskiwania kapitału z zagranicy, a efektem takiego sposobu działania były ujemne należności netto, które po dokonanych w 2019 roku spłatach zmniejszyły się do -9,7 mld zł.

W podziale inwestycji wg rodzaju działalności gospodarczej także widoczny jest duży udział inwestycji lokowanych w zagraniczne podmioty specjalnego przeznaczenia, które są klasyfikowane w ramach działalności finansowej (sekcja K) oraz działalności profesjonalnej (sekcja M). Wartość inwestycji w tych dwóch sekcjach na koniec 2019 roku wynosiła 40,6 mld zł.

Wykorzystanie wspomnianych struktur istotnie utrudnia analizę inwestycji w podziale na rodzaje działalności gospodarczej, ze względu na zaniżenie wartości inwestycji w docelowych lokalizacjach. Tym bardziej warto odnotować wartość inwestycji w przetwórstwie przemysłowym (17,5 mld zł, sekcja C), handlu (12,6 mld zł, sekcja G) oraz górnictwie i wydobywaniu (7,1 mld zł sekcja B).

2. Transakcje z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą

W 2019 roku polskie inwestycje bezpośrednio za granicą wyniosły 5,0 mld zł głównie za sprawą transakcji z tytułu dłużnych instrumentów finansowych (7,9 mld zł) oraz dodatnich reinwestycjach zysków (4,3 mld zł). Saldo transakcji pomniejszyła ujemne transakcje w formie akcji i innych form udziałów kapitałowych (-7,3 mld zł).

Tabela 2. Transakcje z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2015 - 2019 (w mln zł)

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Reinwestycje zysków	Dłużne instrumenty finansowe	Ogółem
2015	16 469	22	2 340	18 831
2016	32 955	583	12 198	45 736
2017	910	3 113	4 176	8 199
2018	-1 563	4 777	4	3 218
2019	-7 312	4 325	7 941	4 954

Największe transakcje polskich rezydentów z tytułu inwestycji bezpośrednich za granicą miały miejsce w Szwecji (5,4 mld zł), Niemczech (1,1 mld zł) i Hiszpanii (1,1 mld zł). Kapitał z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich wycofywano z Luksemburga (-5,6 mld zł), co wynikało z likwidacji niektórych struktur z wykorzystaniem zagranicznych podmiotów specjalnego przeznaczenia.

W 2019 roku kapitał z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą trafił przede wszystkim do zagranicznych podmiotów bezpośredniego inwestowania związanych z handlem (2,9 mld zł, sekcja G) oraz górnictwem i wydobywaniem (1,5 mld zł, sekcja B). Stosunkowo duże obroty odnotowano także w obszarach działalności związanych z podmiotami specjalnego przeznaczenia.

3. Dochody polskich inwestorów bezpośrednich

Dochody polskich inwestorów bezpośrednich z tytułu inwestycji bezpośrednich za granicą w 2019 roku osiągnęły wartość 7,8 mld zł przy czym zadeklarowane dywidendy wyniosły 2,9 mld zł, reinwestowane zyski 4,3 mld zł, natomiast dochody z tytułu dłużnych instrumentów finansowych (odsetek) wyniosły 0,6 mld zł. Dane z ostatnich trzech lat zaczynają wskazywać na stabilizację dochodów zarówno pod względem ich poziomu jak i struktury.

Tabela 3. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2015 - 2019 (w mln zł).

Rok	Dywidendy	Reinwestowane zyski	Dłużne instrumenty finansowe (odsetki)	Ogółem
2015	2 653	22	397	3 072
2016	2 835	583	544	3 962
2017	4 240	3 113	1 290	8 643
2018	2 508	4 777	596	7 880
2019	2 944	4 325	579	7 847